

Nr 174.

Av herr **Jonsson m. fl.**, om utredning och förslag angående utsträckt tillämpning av den s. k. ensittarlagen.

I paragraf 1 lagen den 18 juni 1925 om rätt i vissa fall för nyttjanderättshavare att inlösa under nyttjanderätt upplåtet område, den s. k. ensittarlagen, uppställes som villkor för inlösen jämlikt lagen, att nyttjanderättshavaren tillhörigt bostadshus, som lämnade nöjaktig bostad åt honom och hans familj, fanns uppfört å det till inlösen ifrågasatta området den 1 januari 1919.

Rörande den här senast nämnda bestämmelsen ha vid upprepade riksdagar framförts krav därpå, att denna tidsbestämmelse skulle framflyttas, vilket bl. a. motiverats därmed, att det funnes ett flertal ensittarlägenheter, på vilka visserligen ej funnes bostäder av här anført slag uppförda den 1 januari 1919, men där likväl sådana bostäder funnes uppbyggda så långt tillbaka i tiden, att detta motiverade, att rätt till ensittarinköp borde medgivas.

Här nämnda motioner ha emellertid varje gång avvisats — senast vid riksdagarna åren 1943 och 1946. Ett av skälen härtill har varit, att man framhållit, att det nu skulle existera endast ett ringa antal ensittarlägenheter, vilka kunde komma in fråga till rätt till inlösen, om den här omnämnda tiden framflyttades ett mindre antal år. Från annat håll — bl. a. från motionärerna — har man emellertid framfört ett motsatt påstående.

Under hänvisning härill avgav en reservant i andra lagutskottet vid 1946 års riksdag en reservation, vari påyrkades, att riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t hemställa, att Kungl. Maj:t måtte låta utreda, huruvida och i vilken omfattning det alltjämt existerade ensittarlägenheter, där nyttjanderättsinnehavare tillhörigt bostadshus, som lämnade nöjaktig bostad åt honom och hans familj, visserligen icke funnes uppfört å det till inlösen ifrågasatta området den 1 januari 1919, men likväl funnits uppfört så lång tid, att rimliga skäl kunde anföras för att tillerkänna nämnde ensittare rätt att få friköpa området, samt att Kungl. Maj:t måtte vidtaga de åtgärder, var till utredningen kunde giva anledning.

Nämnda utredningsyrkande bifölls i andra kammaren med 91 röster mot 76, under det att däremot första kammaren med 61 röster mot 41 avslög reservationen och biföll utskottets avslagsyrkande.

Det är detta här sist nämnda förhållande — att den folkvalda kammaren

med så pass stor majoritet biföll det här nämnda yrkandet om en utredning, ävensom det förhållandet att ett flertal talare i bägge kamrarna från skilda partier yttrade sig till fördel för motionen — som föranleder under-tecknade motionärer att återigen framföra denna fråga till riksdagens övervägande. Som ytterligare motiv härför kunna motionärerna denna gång lägga fram ett flertal fall — som komma att delgivas respektive utskott — från vissa delar av landet, där ett ensittarinköp kan på goda grunder förordas, d. v. s. där bostad av visst slag funnits uppförd på det till inköp föreslagna området så lång tid, att detta med skäl kan motivera inlösningsrätt, och där en ändring av lagen rimligen kunde ifrågasättas för att nå detta mål.

För att påskynda åtgärder för denna frågas lösning inom en rimlig tid, anse vi att Kungl. Maj:t helst bör erhålla befogenhet *dels* att göra den undersökning, som här ovan ifrågasättes, *dels även* att för riksdagen framlägga de förslag, vartill utredningen kan giva anledning.

Under hänvisning till vad här ovan anförts hemställes alltså,

att riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t hemställa, att Kungl. Maj:t måtte låta utreda befintligheten inom riket av ensittarlägenheter av här ovan omnämnt slag samt att Kungl. Maj:t måtte vidtaga de åtgärder, vartill utredningen samt förhållandena i övrigt kunna giva anledning.

Stockholm den 22 januari 1947.

Einar Jonsson,
Skutskär.

Carl E. Johansson,
Torp.

Per A. Johansson
i Kastanjegården.

H. S. Witzell.

Artur E. Lundqvist.

Verner Karlsson.